

JUDr. Michal Mazanec
předseda Nejvyššího správního soudu

Brno, dne 26. 3. 2019
č. j. Tm 3/2019-7

Rozhodnutí

Předseda Nejvyššího správního soudu jako nadřízený orgán ve smyslu § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, rozhodl ve věci žadatele: _____ pobytem _____ zastoupený Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, o odvolání žadatele proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, tiskové mluvčí, ze dne 4. 3. 2019, čj. Tm 304/2019-3, na základě § 16 odst. 3 a § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve spojení s § 90 odst. 5 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu,

t a k t o :

Odvolání **se zamítá** a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, tiskové mluvčí, ze dne 4. 3. 2019, čj. Tm 304/2019-3, **se potvrzuje**.

Odůvodnění:

I.

[1] Nejvyšší správní soud obdržel 11. 2. 2019 elektronické podání žadatele, ve kterém požadoval zaslání seznamu všech právních analýz, komparativních studií, rešersí či jiných obdobných podkladů pro rozhodování zpracovaných Oddělením dokumentace a analytiky (dále „ODA“) v roce 2018. Pokud by hledání nebylo časově náročné, žádal rovněž seznam za ostatní roky. Po obdržení seznamu žadatel zvaží žádost o konkrétní dokumenty.

II.

[2] Orgán prvního stupně žádost odmítl s odůvodněním, že by se jednalo o poskytnutí informací ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) a § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, které se neposkytují. Uvedl, že žadatel požaduje informace, které nevznikly jako oficiální výstup rozhodovací činnosti soudu. Analýzy ODA slouží potřebám soudce v konkrétní věci a mají pouze informativní charakter. Poskytování nevěřejných podkladů by bylo

nepřípustnou právní pomocí žadateli. Jako hodnotu zdůvodňující odepření informace uvedla tisková mluvčí zachování autority soudní moci, potažmo její nestrannost a nezávislost.

[3] Orgán prvního stupně dále uvedl, že právo na informace neslouží k poskytování jakýchkoliv informací od povinného subjektu, ale k poskytování informací, které slouží ke kontrole dané výšece státní moci. Poskytování rešerší, analytických či komparativních prací v podobě poznámek, dílčích závěrů soudce či výstupů ODA nesouvisí s kontrolou soudní moci.

III.

[4] Žadatel ve svém odvolání uvedl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, protože orgán prvního stupně neprovedl tzv. „test veřejného zájmu“. Uvedl, že zájem na zveřejnění informace, který spatřuje v hodnocení činnosti ODA, převáží nad zájmem na neposkytnutí, protože žádný takový neexistuje a tisková mluvčí jej ani neuvedla. Upozornil, že veškerá činnost povinného subjektu je hrazena z veřejných prostředků. Dále namítl, že poskytnutí informace nemůže ohrozit nezávislost soudu, protože analýzy byly vypracovány v již zřejmě skončených řízeních. Zdůraznil, že požaduje toliko seznam rešerší, nikoliv rešerše samotné, navíc jsou v nich informace, které by byl schopen sestavit každý odborník v oboru. Kontrolní funkce veřejnosti spočívala v tom, že žadatel mohl ověřit účelnost vynaložených prostředků. Namítl, že ve výroku není uvedeno ustanovení, dle kterého tisková mluvčí žádost odmítla.

[5] Žadatel navrhl zrušení rozhodnutí tiskové mluvčí a vrácení věci k novému projednání.

IV.

[6] K námitce vady výroku uvádím, že výrok rozhodnutí vyjadřuje, jakým způsobem příslušný správní orgán rozhodl o předmětu řízení. V nyní projednávané věci výrok rozhodnutí orgánu prvního stupně obsahuje náležitosti požadované § 68 odst. 2 spr. ř. Úvodem je označen správní orgán, který ve věci rozhodoval (tisková mluvčí); účastník řízení (žadatel); předmět řízení (žádost o poskytnutí informace); příslušná ustanovení právních předpisů, na jejichž základě bylo vydáno rozhodnutí (§ 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím); jakož i samotný výrok (žádost o poskytnutí informací se odmítá).

[7] Námitka o neuvedení předpisu, podle kterého bylo v řízení postupováno, není důvodná. K odmítnutí žádosti došlo na základě § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, což se v rozhodnutí uvádí. Specifické důvody mají místo v odůvodnění.

[8] Žadatel dále namítl, že orgán prvního stupně neprovedl tzv. „test veřejného zájmu“. Odvolací námitka není důvodná. Tisková mluvčí v odůvodnění svého rozhodnutí stručně shrnula, jaké hodnoty stojí v opozici, a uvedla, že autorita soudní moci a nestrannost a nezávislost soudů převáží nad zájmem na poskytnutí informace.

[9] Žadatel požaduje seznam analýz a rešerší ODA, s tím, že zvaží žádost o konkrétní dokumenty. Je tedy zřejmé, že směřuje k poskytnutí konkrétních výstupů ODA. Z rozhodovací činnosti je mi známo, že žadatel již o konkrétní analýzu ODA žádal; jeho žádost odmítla tisková mluvčí, jejíž rozhodnutí jsem potvrdil rozhodnutím čj. Tmo 1/2019-34. Z uvedených skutečností je patrné, že po případném poskytnutí seznamu by žadatel adresoval soudu žádosti o konkrétní výstupy ODA. Již žádost o seznam rešerší k tomuto cíli směřuje, a proto ji posuzuji v tomto širším kontextu.

[10] Soudce při své rozhodovací činnosti provádí rozsáhlé rešeršní, analytické či komparativní práce. Z těch si může vyhotovit poznámky, které následně přetváří v určité poznatky, na základě kterých formuluje dílčí závěry. Činí tak buď sám, nebo za pomoci svých asistentů, případně specializovaných útvarů soudu. Důvody, pro které došel k jednotlivým závěrům, zpravidla činí

součástí odůvodnění rozsudku, který je veřejně dostupný. Rozlišit, nakolik bylo výsledné rozhodnutí ovlivněno studiem judikatury, odborné literatury, diskusí s kolegy, poznatky získanými na různých odborných fórech, argumentací účastníků řízení nebo originální vlastní úvahou soudce, je prakticky nemožné. Je také iluzí domnívat se, že vše, s čím se soudce seznámí v této fázi své činnosti, využije pro své rozhodování. Řada takto čerpaných informací se může ukázat jako nepotřebná, nadbytečná, k věci se nevztahující nebo vedoucí do tzv. slepých cest.

[11] Rešeršní, komparativní a analytická činnost je pracovní náplní ODA, která slouží potřebám soudců. Na základě individuálního vnitřního pokynu neformálního charakteru si soudce může nechat zpracovat rešerši, analytickou či komparativní studii či jiný obdobný podklad. Takto vyhotovený dokument slouží výhradně potřebám soudce, přičemž má toliko informativní charakter. Je nutno zdůraznit, že není rozdílu v tom, jestli rešeršní činnost provádí soudce sám, členové jeho týmu nebo specializovaný útvar soudu.

[12] Výstupy ODA neovlivňují činnost veřejné instituce vůči třetím osobám, resp. neupravují postupy soudce či soudu vůči těmto třetím osobám, ani nejsou právními normami. Soudce si pokynem k vypracování výstupu ODA šetří čas, který by jinak sám musel věnovat studiu podkladů použitých ke zpracování výstupu ODA. Výstupy ODA jsou informací výlučně vnitřního charakteru ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím. Obdobně je potřeba nahlížet i na jednotlivé výstupy soudce vzniklé při tvorbě rozsudku (poznámky, analýzy soudce či jeho asistenta, atd.).

[13] Orgán prvního stupně posoudil věc jako rozhodovací činnost soudu, na kterou nedopadá veřejná kontrola dle § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Žadatel má však za to, že informace, kterou žádá, není schopna zasáhnout do nezávislosti a nestrannosti rozhodování soudu, a proto na ni předmětná zákonná výjimka nedopadá.

[14] Rozhodovací činností soudů se míní nejen vlastní proces rozhodování soudů, ale také jejich postup v soudním řízení, jejich úkony směřující ke zjištění skutkového stavu věci a úkony účastníků učiněné vůči soudu a ostatním účastníkům řízení v rámci projednávání sporů a jiných právních věcí. Znakem rozhodovací činnosti soudů je meritorní rozhodování věcí ve formě rozsudků, jakož i postupy s tvorbou rozsudků související.

[15] Výstup ODA vzniká na základě žádosti soudce, který daný výstup požaduje právě v souvislosti se svou rozhodovací činností. Jedná se tak o rozhodovací činnost soudu v širším slova smyslu, a to včetně seznamu těchto výstupů. Ze seznamu by žadatel poznal, v kterých věcech byla analýza ODA vypracována a jakých otázek se týkala. Tím by získal informaci o rozhodovací činnosti soudu, která není rozsudkem. Zároveň by získal informaci o konkrétním postupu soudce v konkrétní věci, kterou lze jinak získat jen nahlížením do spisu. Žadostí o informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím však nelze úpravu nahlížení do spisu obsaženou v soudním řádu správním obcházet.

[16] Výjimky z práva na poskytnutí informace sledují legitimní účel. Vynětí rozhodovací činnosti soudů z informací poskytovaných dle zákona o svobodném přístupu k informacím primárně souvisí s ochranou nezávislosti a nestrannosti soudů, ochranou práv a svobod druhých či ochranou autority soudní moci.

[17] K pojmu autorita soudní moci Evropský soud pro lidská práva uvedl, že zahrnuje zejména poznatek, že soudy jsou - a veřejnosti jsou tak i vnímány - vhodným fórem pro rozhodování o právech a povinnostech a pro řešení sporů, a že veřejnost má respekt a důvěru ve schopnost soudů plnit tuto funkci (srov. rozsudek pléna ESLP ve věci Sunday Times proti Spojenému království, stížnost č. 6538/74). V rozsudku velkého senátu ESLP ve věci Kyprianou proti Kypru, stížnost č. 73797/01, dodal, že to, co je v sázce v případě ochrany autority soudní moci, je důvěra, kterou soudy v demokratické společnosti musí vyvolávat u široké veřejnosti. Jinými slovy, soudní moc jako garant spravedlnosti musí požívat důvěry veřejnosti, pokud má

úspěšně plnit své povinnosti (srov. rozsudek velkého senátu ESLP ve věci Morice proti Francii, stížnost č. 29369/10). Obdobně pojímá ochranu autority soudní moci i Ústavní soud (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 2. 2016, sp. zn. I. ÚS 1486/15).

[18] Poskytování výstupů ODA a jejich seznamů, stejně jako obdobných informačních celků vnitřní povahy sloužících výhradně pro potřeby soudce (poznámek, seznamů literatury, pokynů asistentům či přímo pomocných textů zpracovaných těmito asistenty) nenaplňuje cíl sledovaný kontrolou výkonu soudní moci. Veřejná kontrola soudnictví neslouží ke kontrole jednotlivých myšlenkových kroků v řízení a případné kritice hospodárnosti pokynů, kvality výstupů pomocných materiálů, či preferencí použité odborné literatury. Poskytování těchto velmi specifických informací má vysoký potenciál veřejně snižovat autoritu soudce.

[19] Poskytování veškerých informací souvisejících s rozhodovací činností soudce hrozí ztrátou důvěry účastníků řízení, jakož i veřejnosti, v efektivnost a spravedlnost soudního řízení a jeho výsledku. V průběhu rozhodování o věci není vyloučeno, že soudce zcela změní svůj původní názor; poznámky činěné v průběhu rozhodování o věci se stanou zcela protichůdné výslednému odůvodnění rozsudku; zpracované rešerše se vinou nových skutečností stanou zcela bezpředmětné; soudce si poznamená nesprávnosti ve věci, které by vedly ke zrušení přezkoumávaného rozhodnutí, kdyby byly namítány apod. Přitom již první veřejná konfrontace soudce s těmito skutečnostmi je způsobilá narušit důvěru ve „spravedlnost“ řízení.

[20] Na tomto místě se jeví vhodným připomenout, že funkce soudce zapovídá patřičnou obranu před veřejnou kritikou, což se nutně promítá do modelu veřejné kontroly jeho činnosti. Zdrženlivost soudců je vyvažována zúžením výstupů rozhodovací činnosti, které se veřejnosti poskytují a mohou být předmětem veřejné kritiky, ať již laické či odborné. Soudce svůj rozsudek veřejně obhajovat nemusí, dělá to za něj jeho odůvodnění, což ovšem nutně neplatí o všech postupech a výstupech rozhodovací činnosti.

[21] Ve smyslu ochrany autority soudní moci a zprostředkovaně také nezávislosti a nestrannosti soudu a jeho soudců, se veřejné kritice a kontrole podrobuje až konečný výsledek rozhodovací činnosti – rozsudek. Takovýto výsledek činnosti je oficiální, závazně ovlivňuje práva třetích osob a je odůvodněn (vyžaduje-li to zákon).

[22] Poskytování rozhodovací činnosti soudů, která je navíc informací výlučně vnitřního charakteru, proto zapovídá zájem na zachování autority soudní moci dle čl. 10 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i ochrana nezávislosti a nestrannosti soudu dle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

[23] Právo na informace neslouží k poskytování jakýchkoliv informací od povinného subjektu, ale toliko k poskytování informací, které slouží ke kontrole výkonu dané výšece státní moci. Poskytování rešerší, analytických či komparativních prací v podobě poznámek, dílčích závěrů soudce či výstupů ODA včetně jejich seznamů nesouvisí s kontrolou soudní moci.

[24] Výše uvedené nezvrátí ani žadatelem uvedený účel, pro který je informace žádána. Žadatel v odvolání tvrdil, že by ze seznamu mohl „např. zjistit pochybnosti o účelnosti vynaložených prostředků“. To je však právě důvod, pro který mu seznam nemůže být poskytnut s ohledem na ochranu autority soudní moci. Jak uvedeno v odstavci [20], funkce soudce zapovídá patřičnou obranu před veřejnou kritikou, a to dopadá i na činnost ODA vyžádanou soudcem. V odůvodnění rozsudku se obvykle nebude objevovat důvod pořízení analýzy ODA, je plně na uvážení soudce, zda k takovému kroku přistoupí.

[25] Srovnání výstupů ODA a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu zveřejňovaných na webových stránkách soudu, učiněné žadatelem, není přiléhavé. Jak je uvedeno výše, rozsudek má zcela jinou povahu. Nelze tedy přijmout argument, že pokud jsou zveřejňovány rozsudky, měly by být i výstupy ODA.

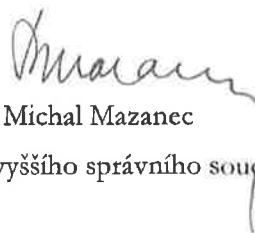
[26] Odkaz žadatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 70/2013-58 není případný, protože se v něm jednalo o obecnou metodickou pomůcku. V projednávané věci je však žádán seznam konkrétních analýz vypracovaných pro projednávání konkrétních kasačních stížností.

[27] Podotýkám, že obdobně jsem rozhodl již ve věci sp. zn. Tmo 1/2019 stejného žadatele, zastoupeného stejným advokátem ohledně žádosti o poskytnutí analýzy ODA. Nyní nemám důvod se od své praxe odchýlit.

[28] S ohledem na výše uvedené a v souladu s § 89 odst. 2 ve spojení s § 90 odst. 5 spr. ř. jsem odvolání žadatele zamítl a rozhodnutí orgánu prvního stupně potvrdil.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

V Brně **26. 03. 2019**

JUDr. Michal Mazanec
předseda Nejvyššího správního soudu

JUDr. Michal Mazanec
předseda Nejvyššího správního soudu

Rozhodnutí

Předseda Nejvyššího správního soudu jako nadřízený orgán ve smyslu § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, rozhodl ve věci žadatele: [redacted] trvalým pobytem [redacted], zastoupený Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, o odvolání žadatele proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, tiskové mluvčí, ze dne 24. 1. 2019, čj. Tm 312/2018-6, na základě § 16 odst. 3 a § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve spojení s § 90 odst. 5 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu,

t a k t o :

Odvolání **se zamítá** a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, tiskové mluvčí, ze dne 24. 1. 2019, čj. Tm 312/2018-6, **se potvrzuje**.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Nejvyšší správní soud dne 21. 12. 2018 obdržel elektronické podání žadatele, ve kterém požadoval zaslání právní analýzy/rešerše, která byla zpracována ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 As 288/2016 oddělením dokumentace a analytiky (dále „ODA“).

II.

[2] Orgán prvního stupně žádost odmítl s odůvodněním, že by se jednalo o poskytnutí informace ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) a § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, které se neposkytují. Uvedl, že výstup ODA je svou povahou informací výlučně vnitřního charakteru ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) téhož zákona. Dále se na něj uplatní výjimka dle § 11 odst. 4 písm. b) citovaného, jelikož se týká rozhodovací činnosti a nejedná o rozsudek.

Soudy nemohou dle tiskové mluvčí poskytovat právní rady, za což poskytování neveřejných podkladů považuje.

[3] Orgán prvního stupně dále uvedl, že právo na informace neslouží k poskytování jakýchkoliv informací od povinného subjektu, ale k poskytování informací, které slouží ke kontrole dané výšece státní moci. Poskytování rešerší, analytických či komparativních prací v podobě poznámek, dílčích závěrů soudce či výstupů ODA nesouvisí s kontrolou soudní moci.

III.

[4] Žadatel ve svém odvolání uvedl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, protože orgán prvního stupně neprovedl tzv. „test veřejného zájmu“. Uvedl, že zájem na zveřejnění informace, který spatřuje v informovanosti o právu životního prostředí, převáží nad zájmem na neposkytnutí, protože žádný takový neexistuje. Upozornil, že veškerá činnost povinného subjektu je hrazena z veřejných prostředků. Kontrolní funkce veřejnosti spočívala v tom, že žadatel mohl zjistit, že rešerše je nekvalitní, či že z ní soud nevycházel. Namítl, že ve výroku není uvedeno ustanovení, dle kterého tisková mluvčí žádost odmítla.

[5] Žadatel navrhl zrušení rozhodnutí tiskové mluvčí a vrácení věci k novému projednání.

IV.

[6] K námitce vady výroku uvádím, že výrok rozhodnutí vyjadřuje, jakým způsobem příslušný správní orgán rozhodl o předmětu řízení. V nyní projednávané věci výrok rozhodnutí orgánu prvního stupně obsahuje náležitosti požadované § 68 odst. 2 spr. ř. Úvodem je označen správní orgán, který ve věci rozhodoval (tisková mluvčí); účastník řízení (žadatel); předmět řízení (žádost o poskytnutí informace); příslušná ustanovení právních předpisů, na jejichž základě bylo vydáno rozhodnutí (§ 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím); jakož i samotný výrok (žádost o poskytnutí informací se odmítá).

[7] Námitka o neuvedení předpisu, podle kterého bylo v řízení postupováno, není důvodná. K odmítnutí žádosti došlo na základě § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, což se v rozhodnutí uvádí. Specifické důvody mají místo v odůvodnění.

[8] Žadatel dále namítl, že orgán prvního stupně neprovedl tzv. „test veřejného zájmu“. Odvolací orgán v tomto se žadatelem souhlasí; nicméně se nejedná o důvod pro zrušení rozhodnutí. Podle judikatury (například usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu čj. 5 Afs 16/2003-56) totiž rozhodnutí správních orgánů I. a II. stupně tvoří z hlediska případného soudního přezkumu jeden celek. Znamená to mimo jiné možnost orgánu druhého stupně odstranit či napravit případné nedostatky řízení před orgánem prvního stupně. V projednávané věci odvolací orgán tento přístup zvolil a napravit nedostatky rozhodnutí orgánu prvního stupně (viz níže).

[9] Soudce při své rozhodovací činnosti provádí rozsáhlé rešeršní, analytické či komparativní práce. Z těch si může vyhotovit poznámky, které následně přetváří v určité poznatky, na základě kterých formuluje dílčí závěry. Činí tak buď sám, nebo za pomoci svých asistentů, případně specializovaných útvarů soudu. Důvody, pro které došel k jednotlivým závěrům, zpravidla činí součástí odůvodnění rozsudku, který je veřejně dostupný. Rozlišit, nakolik bylo výsledné rozhodnutí ovlivněno studiem judikatury, odborné literatury, diskusí s kolegy, poznatky získanými na různých odborných fórech, argumentací účastníků řízení nebo originální vlastní úvahou soudce, je prakticky nemožné. Je také iluzí domnívat se, že vše, s čím se soudce seznámí v této fázi své činnosti, využije pro své rozhodování. Řada takto čerpaných informací se může ukázat jako nepotřebná, nadbytečná, k věci se nevztahující nebo vedoucí do tzv. slepých cest.

[10] Rešeršní, komparativní a analytická činnost je pracovní náplní ODA, která slouží potřebám soudců.; jde o odborný útvar, který pracuje jako podpora soudců. Na základě individuálního vnitřního pokynu neformálního charakteru si soudce může nechat zpracovat rešerši, analytickou či komparativní studii či jiný obdobný podklad. Takto vyhotovený dokument slouží výhradně potřebám soudce, přičemž má toliko informativní charakter. Je nutno zdůraznit, že rovněž pro práci ODA platí vše, co bylo popsáno o stylu a způsobu soudcovské metody práce. Není tedy rozdílu v tom, jestli takovou činnost provádí soudce sám, členové jeho týmu nebo jiný specializovaný útvar soudu.

[11] Výstupy ODA neovlivňují činnost veřejné instituce vůči třetím osobám, resp. neupravují postupy soudce či soudu vůči těmto třetím osobám. Soudce si pokynem k vypracování výstupu ODA fakticky šetří čas, který by jinak sám musel věnovat studiu podkladů použitých ke zpracování výstupu ODA.

[12] Jak v této souvislosti správně uvedl orgán prvního stupně, povahu výlučně vnitřní informace přitom nemá pouze pokyn soudce k vypracování výstupu ODA, ale také jeho výsledek. Výstupy ODA, které nejsou právní normou a neupravují postupy soudce či soudu vůči třetím osobám, jsou informací výlučně vnitřního charakteru ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím. Obdobně je potřeba nahlížet i na jednotlivé výstupy soudce vzniklé při tvorbě rozsudku (poznámky, analýzy soudce či jeho asistenta, atd.).

[13] Žádaná informace může vzniknout dvěma způsoby. Buď je vytvořena přímo soudcem [mezikrok při tvorbě rozsudku ve smyslu § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím] nebo vzniká v podobě výstupu ODA. V obou případech jde o informaci vnitřního charakteru, kterou je navíc nutno podřadit pod rozhodovací činnosti soudu.

[14] Orgán prvního stupně posoudil věc jako rozhodovací činnost soudu, na kterou nedopadá veřejná kontrola dle § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Žadatel má však za to, že informace, kterou žádá, není schopna zasáhnout do nezávislosti a nestrannosti rozhodování soudu, a proto na ni předmětná zákonná výjimka nedopadá. Dodal, že měl-li orgán prvního stupně za to, že se na požadované informace vztahuje zákonná výjimka, byl povinen nalézt hodnotu, která umožňuje informace neposkytnout dle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

[15] Rozhodovací činností soudů se míní nejen vlastní proces rozhodování soudů, ale také jejich postup v soudním řízení, jejich úkony směřující ke zjištění skutkového stavu věci a úkony účastníků učiněné vůči soudu a ostatním účastníkům řízení v rámci projednávání sporů a jiných právních věcí. Znakem rozhodovací činnosti soudů je meritorní rozhodování věcí ve formě rozsudků, jakož i postupy s tvorbou rozsudků související. Výstup ODA vzniká na základě žádosti soudce, který daný výstup požaduje právě v souvislosti se svou rozhodovací činností. Jedná se tak o rozhodovací činnost soudu v širším slova smyslu.

[16] Zákonné výjimky z práva na poskytnutí informace sledují legitimní účel. Vynětí rozhodovací činnosti soudů z informací poskytovaných dle zákona o svobodném přístupu k informacím primárně souvisí s ochranou nezávislosti a nestrannosti soudů, ochranou práv a svobod druhých či ochranou autority soudní moci.

[17] K pojmu autorita soudní moci, který se používá ve spojení s ochranou svobody projevu, Evropský soud pro lidská práva uvedl, že zahrnuje zejména poznatek, že soudy jsou - a veřejnosti jsou tak i vnímány - vhodným fórem pro rozhodování o právech a povinnostech a pro řešení sporů o těchto právech a povinnostech, a že veřejnost má respekt a důvěru ve schopnost soudů plnit tuto funkci (srov. rozsudek pléna ESLP ve věci Sunday Times proti Spojenému království, stížnost č. 6538/74). V rozsudku velkého senátu ESLP ve věci Kyprianou proti Kypru, stížnost č. 73797/01, dodal, že to, co je v sázce v případě ochrany autority soudní moci, je důvěra, kterou soudy v demokratické společnosti musí vyvolávat u široké veřejnosti. Jinými slovy, soudní moc

jako garant spravedlnosti musí požívat důvěry veřejnosti, pokud má úspěšně plnit své povinnosti (srov. rozsudek velkého senátu ESLP ve věci *Morice proti Francii*, stížnost č. 29369/10). Obdobně pojímá ochranu autority soudní moci i Ústavní soud (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 2. 2016, sp. zn. I. ÚS 1486/15).

[18] Poskytování výstupů ODA, stejně jako obdobných informačních celků vnitřní povahy sloužících výhradně pro potřeby soudce (poznámek, seznamů literatury, pokynů asistentům či přímo pomocných textů zpracovaných těmito asistenty) nenaplnuje cíl sledovaný kontrolou výkonu soudní moci.

[19] Veřejná kontrola soudnictví neslouží ke kontrole jednotlivých neformálních postupů (myšlenkových kroků) v řízení a případné kritice hospodárnosti pokynů, kvality výstupů pomocných materiálů, či preferencí použité odborné literatury. Poskytování těchto velmi specifických informací má vysoký potenciál veřejně snižovat autoritu soudce.

[20] Poskytování veškerých informací souvisejících s rozhodovací činností soudce hrozí ztrátou důvěry účastníků řízení, jakož i veřejnosti, v efektivnost a spravedlnost soudního řízení a jeho výsledku. V průběhu rozhodování o věci není vyloučeno, že soudce zcela změní svůj původní názor; poznámky činěné v průběhu rozhodování o věci se stanou zcela protichůdné výslednému odůvodnění rozsudku; zpracované rešerše se vinou nových skutečností stanou zcela bezpředmětné; soudce si poznamená nesprávnosti ve věci, které by vedly ke zrušení přezkoumávaného rozhodnutí, kdyby byly namítány apod. Přitom již první veřejná konfrontace soudce s těmito skutečnostmi je způsobilá narušit důvěru ve „spravedlnost“ řízení.

[21] Na tomto místě se jeví vhodným připomenout, že Evropský soud pro lidská práva v rozsudku ve věci *Prager a Oberschlick proti Rakousku*, stížnost č. 15974/90, zdůraznil, že „[t]isk je jedním z prostředků, jak si mohou politici a veřejnost ověřit, zda soudci plní svou těžkou úlohu způsobem, který je v souladu s cílem, který tvoří základ úlohy jim svěřené. Nicméně je nutné vzít v potaz zvláštní úlohu soudní moci ve společnosti. Jako ochránkyně spravedlnosti, jež představuje zásadní hodnotu právního státu, musí soudní moc požívat důvěry veřejnosti, pokud má být v plnění svých úkolů úspěšná. Může se tudíž jevit jako nezbytné chránit tuto důvěru před destruktivními útoky, které jsou zjevně neopodstatněné, zejména s ohledem na skutečnost, že kritizování soudci mají povinnost zachovávat zdrženlivost, která jim brání [na kritiku] reagovat.“ Funkce soudce zapovídá patřičnou obranu před veřejnou kritikou, což se nutně promítá do modelu veřejné kontroly jeho činnosti. Zdrženlivost soudců je vyvažována zúžením výstupů rozhodovací činnosti, které se veřejnosti poskytují a mohou být předmětem veřejné kritiky, ať již laické či odborné. Soudce svůj rozsudek veřejně obhajovat nemusí, dělá to za něj jeho odůvodnění, což ovšem nutně neplatí o všech postupech a výstupech rozhodovací činnosti.

[22] Ve smyslu ochrany autority soudní moci a zprostředkovaně také nezávislosti a nestrannosti soudu a jeho soudců, se veřejné kritice a kontrole podrobuje až konečný výsledek rozhodovací činnosti – rozsudek. Takovýto výsledek činnosti je oficiální, závazně ovlivňuje práva třetích osob a je odůvodněn (vyžaduje-li to zákon).

[23] Poskytování rozhodovací činnosti soudů, která je navíc informací výlučně vnitřního charakteru, proto zapovídá zájem na zachování autority soudní moci dle čl. 10 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i ochrana nezávislosti a nestrannosti soudu dle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

[24] V nyní projednávané věci je žádána informace, která nevznikla jako oficiální výstup rozhodovací činnosti soudu. Upozorňuji na skutečnost, že právo na informace primárně neslouží osobním potřebám žadatele, tím spíše jde-li o informace požadované od soudu. Soudy musí být ve svém rozhodování nestranné a nezávislé. Aby těmito požadavkům dostály, nesmějí poskytovat ani právní rady ani právní služby - právní pomoc. Poskytování neveřejných podkladů (poznámek, rešerší či dílčích závěrů soudce), které nejsou součástí rozsudku, ovšem není ničím jiným než

poskytováním právní pomoci. Poskytnuté podklady totiž mohou sloužit i pro případné řízení před soudem.

[25] Právo na informace neslouží k poskytování jakýchkoliv informací od povinného subjektu, ale toliko k poskytování informací, které slouží ke kontrole výkonu dané výše státní moci. Poskytování rešerší, analytických či komparativních prací v podobě poznámek, dílčích závěrů soudce či výstupů ODA nesouvisí s kontrolou soudní moci. Argument žalatele, že mohl posoudit kvalitu analýzy či její využití je lichý, protože je v rozporu s výše uvedenými závěry o ochraně autority soudní moci.

[26] Výše uvedené nezvrátí ani žalatelem uvedený účel, pro který je informace žádána. Žadatel v odvolání tvrdil, že poskytnutí analýzy by přispělo k „*povědomí o právu na ochranu životního prostředí*“. Žádaná rešerše je toliko informativním, přehledovým a zcela nezávazným podkladem pro rozhodovací činnost soudce postrádajícím jakékoliv záruky správnosti, úplnosti a pravdivosti informací v ní obsažených.

[27] Uzavírám, že ačkoliv orgán prvního stupně opomněl výslovně stanovit hodnotu, pro jejíž ochranu se požadovaná informace neposkytuje, nejedná se o pochybení, které by způsobilo nezákonnost rozhodnutí, neboť důvod, pro který byla žádost odmítnuta, přetrvál. Ustanovení zákona, pro něž orgán prvního stupně odmítl požadovanou informaci poskytnout, na žalatelovu věc dopadají, přičemž zájmy chráněné zákonem v dané věci převáží nad zájmy uváděnými žalatelem.

[28] Odkaz žalatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 70/2013-58 není případný, protože se v něm jednalo o obecnou metodickou pomůcku. V projednávané věci je však žádána konkrétní analýza vypracovaná pro projednávání konkrétní kasační stížnosti.

[29] S ohledem na výše uvedené a v souladu s § 89 odst. 2 ve spojení s § 90 odst. 5 spr. ř., proto jsem odvolání žalatele zamítl a rozhodnutí orgánu prvního stupně potvrdil.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

V Brně 27 -02- 2019

JUDr. Michal Mazanec

předseda Nejvyššího správního soudu

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD

Moravské nám. 6, 657 40 Brno, tel: 542 532 331, fax: 542 532 364, e-mail: podatelna@nssoud.cz
ID datové schránky: wwjaa4f

Brno 4. března 2019
č. j. Tm 304/2019 – 3

Rozhodnutí o odmítnutí žádosti

Nejvyšší správní soud, tisková mluvčí, jako povinný subjekt ve smyslu § 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl ve věci žádosti žadatele.

o poskytnutí informace ze dne 11. února 2019, na základě § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů,

t a k t o

Žádost o poskytnutí informace **se odmítá.**

Odůvodnění

I. Žádost o informace

1) Nejvyšší správní soud dne 11. února 2019 obdržel podání se žádostí o „seznam všech právních analýz, komparativních studií, rešerší či jiných obdobných podkladů pro rozhodování zpracovaných Oddělením dokumentace a analytiky v roce 2018. Pokud by to pro vás nebylo příliš časově náročné, prosím poskytněte mi seznam těchto dokumentů i za ostatní roky.“

2) Povinný subjekt žádost posoudil a v souladu s § 11 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSPI“) žádost odmítá.

3) Podle § 11 odst. 4 písm. b) ZSPI povinné subjekty „neposkytnou informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků“ a dále „[u]stanovení zvláštních zákonů o poskytování informací v uvedených oblastech tím nejsou dotčena.“

4) Podle § 11 odst. 1 písm. a) ZSPI může povinný subjekt omezit poskytnutí informace v případě, že požadovaná informace je svou povahou informací výlučně vnitřního charakteru.

5) Jak ze žádosti vyplývá, žadatel požaduje seznam všech právních analýz, rešerší a obdobných podkladů pro rozhodování Nejvyššího správního soudu. A to jak za rok 2018, tak případně za všechny roky existence Nejvyššího správního soudu. Jedná se tedy o informaci, která nevzniká jako oficiální výstup rozhodovací činnosti soudu. Rešeršní, komparativní a analytická činnost je pracovní náplní Oddělení dokumentace a analytiky Nejvyššího správního soudu (dále jen „ODA“) a tato činnost slouží potřebám soudců uvedeného soudu. ODA je odborným útvarům, který pracuje jako podpora soudců tam, kde složitost či rozsáhlost zkoumaného problému přesahuje kapacitu soudce a jeho týmu. Na základě individuálního vnitřního pokynu neformálního charakteru si soudce může nechat zpracovat rešerší či analytickou studii nebo jiný obdobný podklad. Takto vyhotovený dokument slouží výhradně potřebám soudce, přičemž má pouze informativní charakter.

6) Žadatel požaduje poskytnutí informací, které nevznikly jako oficiální výstup rozhodovací činnosti soudu. Jak v žádosti sám píše, požaduje nejprve seznamy, aby mohl dále zvážit žádost o konkrétní dokumenty. K tomu uvádím, že právo na informace primárně neslouží osobním potřebám žadatele, tím spíše jde-li o informace požadované od soudu. Soudy musí být ve svém rozhodování nestranné a nezávislé. Aby těmto požadavkům dostály, nesmějí poskytovat ani právní rady ani právní služby - právní pomoc. Poskytování neveřejných podkladů (poznámek, rešerší či dílčích závěrů soudce), které nejsou součástí rozsudků dle § 11 odst. 4 ZSPI, ovšem není ničím jiným než poskytováním právní pomoci. Poskytnuté podklady totiž mohou sloužit i pro případné řízení před soudem.

7) Poskytování rozhodovací činnosti soudů, která je navíc informací výlučně vnitřního charakteru, zapovídá zájem na zachování autority soudní moci dle čl. 10 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i ochrana nezávislosti a nestrannosti soudu dle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

8) Právo na informace neslouží k poskytování jakýchkoliv informací od povinného subjektu, ale toliko k poskytování informací, které slouží ke kontrole výkonu dané výšece státní moci. Poskytování seznamu rešerší, analytických či komparativních prací ODA či jejich samotného obsahu s kontrolou soudní moci nesouvisí.

9) Na základě výše uvedeného orgán prvního stupně rozhodl o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat do 15 dnů od jeho doručení odvolání podle § 16 odst. 1 a § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Odvolání se podává k Nejvyššímu správnímu soudu a rozhoduje o něm předseda Nejvyššího správního soudu.

Bc. Sylva Dostálová
tisková mluvčí Nejvyššího správního soudu

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD

Moravské nám. 6, 657 40 Brno, tel: 542 532 331, fax: 542 532 364, e-mail: podatelna@nssoud.cz
ID datové schránky: wvjaa4f

Brno 24. ledna 2019
č. j. Tm 312/2018 – 6

Rozhodnutí o odmítnutí žádosti

Nejvyšší správní soud, tisková mluvčí, jako povinný subjekt ve smyslu § 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl ve věci žádosti žadatele

, o poskytnutí informace ze dne 21. prosince 2018, na základě § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů,

t a k t o

Žádost o poskytnutí informace **se odmítá.**

Odůvodnění

I. Žádost o informace

1) Nejvyšší správní soud dne 21. 12. 2018 obdržel podání se žádostí „o zaslání právní analýzy/řešení, která byla zpracována na základě požadavku předsedy senátu ve věci sp. zn. 6 As 288/2016 oddělením dokumentace a analytiky Nejvyššího správního soudu.“

2) Povinný subjekt vyzval dne 3. ledna 2019 přípisem čj. Tm 312/2018 – 3 žadatele podle § 14 odst. 5 písm. a) zákona k doplnění žádosti. Doplnění žádosti bylo povinnému subjektu doručeno dne 15. ledna 2019.

3) Povinný subjekt žádost posoudil a v souladu s § 11 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSPI“) žádost odmítá.

4) Podle § 11 odst. 4 písm. b) ZSPI povinné subjekty „neposkytnou informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků“ a dále „[u]stanovení zvláštních zákonů o poskytování informací v uvedených oblastech tím nejsou dotčena.“

5) Jak ze žádosti vyplývá, žadatel požaduje rešerši, která byla podkladem pro rozhodování ve věci sp. zn. 6 As 288/2016. Jedná se tedy o informaci, která nevzniká jako oficiální výstup rozhodovací činnosti soudu. Rešeršní, komparativní a analytická činnost je pracovní náplní Oddělení dokumentace a analytiky Nejvyššího správního soudu (dále jen „ODA“) a tato činnost slouží potřebám soudců uvedeného soudu. Jde o odborný útvar, který pracuje jako podpora soudců tam, kde složitost či rozsáhlost zkoumaného problému přesahuje kapacitu soudce a jeho týmu. Na základě individuálního vnitřního pokynu neformálního charakteru si soudce může nechat zpracovat určitou rešerši, analytickou či komparativní studii či jiný obdobný podklad. Takto vyhotovený dokument slouží výhradně potřebám soudce, přičemž má pouze informativní charakter.

6) Orgán prvního stupně posoudil věc jako informaci vnitřního charakteru dle § 11 odst. 1 písm. a) ZSPI, zároveň tuto kvalifikoval jako rozhodovací činnost, na kterou nedopadá veřejná kontrola dle § 11 odst. 4 písm. b) ZSPI.

7) Povahu výlučně vnitřní informace přitom nemá pouze určitý pokyn (pokyn soudce k vypracování výstupu ODA), ale také jeho výsledek, pokud „zásadně nemůže ovlivnit subjekty jiné než ty, které mu z hlediska služební podřízenosti pod disciplinární odpovědností podléhají“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2013, č. j. 1 As 70/2013-58).

8) Soudy musí být ve svém rozhodování nestranné a nezávislé. Aby těmto požadavkům dostály, nesmějí poskytovat ani právní rady ani právní služby - právní pomoc. Poskytování neveřejných podkladů (poznámek, rešerší či dílčích závěrů soudce), které nejsou součástí rozsudku dle § 11 odst. 4 ZSPI, ovšem není ničím jiným než poskytováním právní pomoci. Poskytnuté podklady totiž mohou sloužit i pro případné řízení před soudem.

9) Právo na informace neslouží k poskytování jakýchkoliv informací od povinného subjektu, ale toliko k poskytování informací, které slouží ke kontrole výkonu dané výšece státní moci. Poskytování rešerší, analytických či komparativních prací v podobě poznámek, dílčích závěrů soudce či výstupů ODA zhora nesouvisí s kontrolou soudní moci.

(10) Na základě výše uvedeného orgán prvního stupně rozhodl o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat do 15 dnů od jeho doručení odvolání podle § 16 odst. 1 a § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Odvolání se podává k Nejvyššímu správnímu soudu a rozhoduje o něm předseda Nejvyššího správního soudu.

Bc. Sylva Dostálová
tisková mluvčí Nejvyššího správního soudu